

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **M.**, bývajúceho v B. zastúpeného Mgr R., advokátom v S., proti odporkyni: **A.**, bývajúcej vo Z. **o určenie neúčinnosti právneho úkonu**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 6 C 19/2008, o vylúčení sudcu Krajského súdu v Banskej Bystrici z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 15 Co 180/2011 takto

r o z h o d o l :

Sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. J. **nie je vylúčený** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 15 Co 180/2011.

O d ô v o d n e n i e

V odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 15 Co 180/2011 vzniesla odporkyňa námietku zaujatosti voči predsedovi senátu 15 Co Krajského súdu v Banskej Bystrici (ktorému vec pripadla na rozhodnutie), JUDr. J., pre jeho vzťah k právnenému zástupcovi žalobcu Mgr. R.. Uviedla, že podľa „nepotvrdených informácií“, ktoré sú jej dostupné, majú JUDr. J. a Mgr. R. nadštandardné vzťahy založené spoločnými záujmami, čo má za následok ich časté stretnutia mimo Krajského súdu v Banskej Bystrici.

Zo spisu bolo zistené, že odporkyňa podala námietku zaujatosti s totožným slovným vyjadrením a z rovnakých dôvodov aj voči členovi senátu 15 Co - Mgr. J. (č.l. 149), o ktorej rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 14. septembra 2011 sp. zn. 7 Nc 50/2011 tak, že ho z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 15 Co 180/2011 nevylúčil.

Namietaný sudca sa k námietke vyjadril tak, že sa vo veci necíti byť zaujatý. Odporkyňa ani po jeho výzve (zo 6.10.2010) nekonkretizovala dôvod námietky a neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti, kedy sa mal vedome s právnym zástupcom navrhovateľa stretnúť, osobne ho nepozná. Preto nemá žiaden pomer k veci, k účastníkom ani ich právnym zástupcom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Banskej Bystrici (§ 16 ods. 1 OSP) posudzoval opodstatnenosť tvrdení odporkyne o zaujatosti sudcu odvolacieho súdu (§ 15a ods. 1 O.s.p.) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou určitý právne významný vzťah sudcu, a to buď k veci (o takýto vzťah ide vtedy, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (o taký vzťah ide napríklad vtedy, ak sudca má určitý osobný, priateľský alebo iný vzťah so zreteľom na ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) a napokon k zástupcom účastníkov konania.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 16 O.s.p. z dôvodov uvedených v § 14 O.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi s tým, že príslušnosť súdu i sudcov stanoví zákon (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd). Tak ako zákon túto príslušnosť stanovil, je zásadne daná, a preto možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu reálne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.

Pokiaľ však ide o sudcu Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. J., v jeho prípade nebola zistená žiadna z okolností, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala

z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Sám sa vyjadril tak, že k prejednávanej veci, k účastníkom konania a k ich zástupcom nemá žiadny vzťah. Nakoľko zo spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by preukazovali opak a spochybňovali správnosť jeho vyjadrenia, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dôvody pre ktoré by ho bolo možné vylúčiť z prejednávania a rozhodovania tejto veci nie sú dané.

Len samotná skutočnosť, že účastníka konania zastupuje v konaní advokát, ktorého sudca pozná z profesionálneho hľadiska, nesvedčí ešte sama o sebe o tom, že sudca má k advokátovi pomer, so zreteľom na ktorý je bez ďalšieho vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní námietky zaujatosti vznesenej proti menovanému sudcovi vzal na zreteľ, že vzťahy medzi sudcami a advokátmi vo všeobecnosti vykazujú znaky profesionality, vecnosti a neosobnosti. Až v prípade, že by určitý vzťah sudcu k advokátovi prekročil prípustné medze a stratil by uvedené rysy, prichádzalo by do úvahy vylúčenie sudcu. Skutočnosť, že v tom – ktorom konaní boli tieto hranice prekročené, musí preukázať účastník konania, ktorý namieta zaujatosť sudcu. V danom prípade odporkyňa vyvodzovala zaujatosť zákonného sudcu bez toho, aby preukázala, že v prejednávanej veci jeho vzťah k Mgr. R. prekročil prípustné medze vzťahu sudcu a advokáta a že sa dostal do štádia, v ktorom (už) možno mať (objektívne) pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení zmien a doplnkov. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednanom prípade u sudcu uvedeného vo výroku tohto rozhodnutia naplnené. Nakoľko zo spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by preukazovali opak a spochybňovali správnosť predmetného vyjadrenia, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prípade vo výroku menovaného sudcu nie sú dané zákonné dôvody pre ktoré by ho bolo možné vylúčiť z prejednávania a rozhodovania danej veci.

Zároveň pri rozhodovaní najvyšší súd prihliadol aj na rovnaké okolnosti a povahu dôvodov uvedených odporkyňou v predchádzajúcej námietke voči inému členovi zákonného senátu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadnu takú okolnosť, ktorá by mohla byť považovaná za relevantnú z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p., preto nevyhovел vznesenej námietke zaujatosti a rozhodol tak, že vo výroku tohto uznesenia uvedený sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. novembra 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta